

Kotte Wennberg

Socialnämnden 2010-06-16

Överenskommelse om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade 2009-11-04 att ge socialchefen i uppdrag att utreda möjligheten att ingå ett skriftligt avtal med Migrationsverket om att Täby kommun skulle ta emot fem ensamkommande barn per år. Socialnämnden har därefter 2009-12-09 beslut att Täby kommun ska teckna överenskommelse med Migrationsverket om ta emot fem barn och överenskommelsen gäller från 2010-01-01.

Behovet av mottagningsplatser i kommunerna är stort och 2010-02-05 tecknades en avsiktsförklaring mellan Kommunförbundet Stockholms Län och Länsstyrelsen i Stockholms län där länets 26 kommuner tar ett gemensamt ansvar för att utöka länets platser med drygt 200, så att länet totalt kan erbjuda 340 platser, vilket motsvarar en rimlig andel av totala platsantalet i Sverige och rimligt i förhållande till länets storlek. Vid framräkningen av behovet av det ökade antalet platser ska Täby kommun ha 14 platser.

Då platsöverenskommelser, för Täbys del, innebär att det kommer att finnas ett kontinuerligt behov av boendeplatser t.ex. både familjehemsplatser samt HVB-platser ges socialchefen i uppdrag att utreda boendefrågan gällande HVB-hem vidare och finna lämplig lokal för detta.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden uppdrar till socialchefen att teckna platsöverenskommelse med Migrationsverket enligt avsiktsförklaringen 2010-02-05 mellan Kommunförbundet Stockholms Län och Länsstyrelsen i Stockholm om barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn.
2. Socialchefen får i uppdrag att utreda boendefrågan gällande HVB-hem vidare och finna lämplig lokal för detta.
3. Överenskommelsen gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om nio (9) kalendermånader.

Bakgrund

Från den 1 juli 2006 gäller lagändringar om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn, i syfte att förbättra mottagandet. Det innebär att boendet för ensamkommande barn ska tillhandahållas av kommuner.

Årligen kommer ett stort antal barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att söka asyl, så kallade ensamkommande barn. Migrationsverkets prognos för 2010 är att 2 800 – 3 000 ensamkommande barn och ungdomar kommer att ansöka om asyl i Sverige. I maj 2010 är det cirka 600 barn som väntar i någon av landets ankomstkommuner, Solna, Sigtuna, Mölndal, Malmö, Skellefteå, Örebro, Norrköping, Gävle och Umeå på att få ett mottagande i en annan kommun.

När ett barn kommit till Sverige ansvarar Migrationsverket för att barnet så snart som möjligt anvisas till en kommun som svarar för boende och omsorg under den tid som asyl prövas och även tiden efter för de barn som beviljas uppehållstillstånd. Den anvisade kommunen ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen.

Kommunen ska till exempel

- Utredda barnets behov och fatta beslut om insatser och placering i lämpligt boende.
- Utse en god man.
- Se till att barnet får tillgång till skolundervisning.

Efter att Migrationsverket beviljat ett asylsökande ensamkommande barn uppehållstillstånd ansvarar vistelsekommunen för fortsatta insatser under barnets uppväxt samt för barnets integration.

Under tiden ett ensamkommande barn är asylsökande har Migrationsverket en skyldighet att så snart som möjligt försöka hitta familjemedlemmar till barnet. Om barnet beviljas uppehållstillstånd anses socialnämnden – efter att uppehållstillstånd beviljats – ha en skyldighet att efterforska var barnets familjemedlemmar finns.

Kommuner får statlig ersättning för mottagande av ensamkommande barn såväl under tiden de är asylsökande som tiden efteråt för de som beviljats uppehållstillstånd.

De kommuner som tecknar överenskommelse med Migrationsverket får en årlig ersättning på 500 000 kronor. Denna ersättnings ska underlätta mottagandet och öka kvalitén på mottagandet. Vidare får kommunen ersättning för skolgång, boende och omvårdnad, för utredning, för placering och för

god man. Kommunen kan också ansöka om ersättning för betydande extraordinära kostnader som kommunen haft.

Täby kommun har sedan 2010-01-01 en överenskommelse med migrationsverket om att ta emot fem barn under år 2010.

Länsstyrelsen och Kommunförbundet i Stockholms län har gjort ett förslag på fördelningsnyckel till hur mottagningsplatserna kan fördelas mellan varje kommun i länet. Den fördelningsnyckeln utgår från grundprincipen befolkningensmängd i kommunen, och därefter har justeringar gjorts över hur stort antal EBO-barn (barn som placerat sig själva hos släktingar) ankomstkommun och andel flyktingmottagande 2008/2009.

För Täby kommun innebär det en framräkning av 14 platser totalt inklusive de fem platser som Täby kommun har sedan tidigare. De 14 platserna är en platsöverenskommelse som innebär att det inte är antal barn som man tar emot utan att man har 14 platser för att ta emot barn och ungdomar kontinuerligt. Under våren och sommaren kommer Länsstyrelsen och Migrationsverket att teckna överenskommelser med respektive kommun om det nya platsantalet.

Synpunkter

Social omsorg har några års erfarenhet av arbetet med att motta ensamkommande barn vilka placerats i familjehem. Det är en tidskrävande och emellanåt komplicerad uppgift och ställer även stora krav på familjehemmen. Erfarenheten hittills är att Social omsorgs organisation och arbetssätt på ett gott sätt möter barnens behov avseende boende och omvårdnad. Inom verksamheten har man anställt en socialsekreterare som enbart arbetar med uppgifter kring ensamkommande flyktingbarn såsom bl.a. rekrytering av och stöd till familjehem. Vidare har för samordning en 1:e socialsekreterare fått särskild tid för detta.

Då behovet av platser för ensamkommande barn är stort och en avsiktsförklaring har gjorts genom Kommunförbundet Stockholms län och Länsstyrelsen bör kommunen fullfölja åtagandet att ta ett större ansvar för mottagande och därför teckna en överenskommelse med Migrationsverket om platsöverenskommelse. En överenskommelse innebär ett utvidgat ansvar för att boendeplatser finns. För att tillgodose behovet av platser bör det förutom att placera barnen i familjehem även utredas förutsättningarna, såväl organisatorisk, ekonomiska som lokalmässiga, att skapa ett s.k. HVB-hem i kommunen då barnen kan ha olika behov av boende och omhändertagande.

Lisbeth Säma
Socialchef

KotteWennberg
Enhetschef